

Nataša Z. Miljković
Student doktorskih studija
Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet
Srbija

Apstrakt

UDALJAVANJE OD NERAZUMLJIVE REALNOSTI U ROMANU ZLATNA BELEŽNICA DORIS LESING

Ovaj rad se bavi analizom segmenata govora u romanu *Zlatna beležnica* spisateljice Doris Lesing iz ugla modalnosti. Najpre se definiše koncept modalnosti i svi relevantni pojmovi: *realis*, *irrealis*, propoziciona modalnost, modalnost događaja i negacija. Polazeći od ovih teoretskih premisa, autor analizira relevantne izjave protagonista, ograničavajući se na odeljke romana pod nazivom „Slobodne žene“, budući da u njima nalazimo najviše primera direktnog razgovora među likovima u romanu. Najznačajniji aspekti modalnosti u njima jesu: prisustvo modalnih glagola (naročito njihovih tzv. distalnih oblika), odsustvo deklarativnih rečenica (*realis*), upotreba odričnih, upitnih i kondicionalnih rečenica (koje potpadaju pod pojam *irrealis*). Na osnovu sprovedene analize zaključujemo da se percepcija sveta koju imaju protagonisti ovog romana – naročito Ana Vulf, spisateljica koja piše beležnice – odražava na njihov jezik, koji ukazuje na njihovo *udaljavanje* od neshvatljive realnosti.

Ključne reči: *modalnost, realis, irrealis, propoziciona modalnost, modalnost događaja, negacija, distalne forme, udaljavanje, nerazumljiva realnost.*